

## «Методологія та сучасні технології суспільно-географічних досліджень»

1. Назва дисципліни - «Методологія та сучасні технології суспільно-географічних досліджень».
2. Лектор – д. геогр. н., проф. Немець Костянтин Аркадійович.
3. Статус – нормативна.
4. Курс – 2 аспірантура
5. Кількість кредитів – 4, академічних годин – 120 (в т. ч. лекції – 26, практичні – 24, самостійна робота – 48, індивідуальне завдання - 24).

6. Попередні умови для вивчення – Курс «Методологія та сучасні технології суспільно-географічних досліджень» є нормативним у підготовці кандидатів географічних наук із спеціальності економічна і соціальна географія і базується на знаннях, отриманих аспірантами при навчанні на рівні бакалавра і магістра при вивченні таких дисциплін, як вища математика, теорія ймовірностей і математична статистика, фізика, інформатика, геоінформаційні технології, філософія, історія і методологія географічної науки, суспільна географія, фізична географія, моделювання суспільно – географічних процесів тощо. У процесі вивчення цього курсу аспіранти отримують і закріплюють базові знання з сучасних технологій суспільно-географічних досліджень.

### 7. Опис курсу.

*Мета курсу* – формування в аспірантів компетентності щодо застосування сучасних технологій (просторового, системного, статистичного аналізу, математичного моделювання, математичних методів, комп'ютерних технологій тощо) в суспільно-географічних дослідженнях...

### *Завдання курсу:*

- поглибити та вдосконалити знання щодо сучасних суспільно-географічних досліджень;
- поглибити знання та поняття стосовно основних методів і підходів у аналізі суспільно-географічної інформації;
- поглибити розуміння про сучасні методи суспільно-географічних досліджень – просторового, системного та статистичного аналізу, математичного моделювання, математичних методів та комп'ютерних технологій при вирішенні конкретних наукових задач, що лежать в об'єктно-предметному полі дослідження суспільної географії;
- удосконалити та розширити знання, уміння та навички застосування географічного, системного, синергетичного, інформаційного та історичного наукових підходів у суспільно-географічних дослідженнях;
- удосконалити компетентність стосовно застосування сучасних технологій у суспільно-географічних дослідженнях.

*Зміст курсу:* Методологія суспільної географії, методи суспільної географії, Комп'ютерні технології, ГІС-технології у просторовому аналізі.

*Форми та методи навчання* – лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів згідно програми курсу.

### 8. *Форми організації контролю знань, система оцінювання:*

- Усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне);
- Перевірка практичних робіт;
- Тестове опитування та письмовий контроль ;
- Екзамен.

9. Навчально-методичне забезпечення – Немець К.А. Навчальна програма **SYSMODALL** для аналізу інформаційних показників еволюції системи в залежності від принципу формування ієрархічних рівнів. 2008. (архів кафедри).; Немець К.А. Навчальна

програма **INFENTROP** для визначення траєкторії розвитку заданої системи (напрямок розвитку). 2009. (архів кафедри).

10. *Мова викладання* – українська.

11. *Список рекомендованої літератури:*

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география: Понятийно– терминологический словарь. М.: Мысль, 1983. 350 с.
2. Баранский Н. Н. Научные принципы географии: Избр. тр. М.: Мысль, 1980. 239 с.
3. Герасимов И. П. Советская конструктивная география: Задачи, подходы, результаты. М.: Наука, 1976. 207 с.
4. Саушкин Ю. Г. История и методология географической науки: Курс лекций. М.: Изд-во Москов. ун-та, 1976. 421 с.
5. Вернадский В. И. Химическое строение биосферы Земли и ее окружения. М.: Наука, 1965. 372 с.
6. Вернадский В. И. Философские мысли натуралиста. М.: Наука, 1988. 519с.
7. Голубчик М. М., Евдокимов С. П., Максимов Г. Н. История географии. Смоленск: Изд-во Смоленского гум. ун-та, 1998. 224 с.
8. Забелин И. М. Мудрость географии. М.: Просвещение, 1986. 192 с.
9. Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю. Методологія географічної науки: Навчальний посібник. - Київ: Заповіт, 1997. – 333 с.
10. Немец Л.Н. Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины): Монография. – Х., 2003, 383с.
11. Немець К.А., Немець Л.М. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі: Монографія. Харків: РВВ ХНУ, 2013. – 189 с.
12. Немець К. А., Немець Л. М. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу / Навчальний посібник // К. А. Немець, Л. М. Немець. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 170 с.
13. Немец К. А. Информационное взаимодействие природных и социальных систем: Монография / Константин Аркадьевич Немец – Х.: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2005. – 428 с.
14. Немець Л. М. Просторова організація соціально-географічних процесів в Україні / Л. М. Немець, Я. Б. Олійник, К. А. Немець. – К. – Харків: РВВ ХНУ, 2003. – 160 с.
15. Топчієв О.Г. Основы суспільної географії: Навч. посіб. – Одеса: Астропринт, 2001, - 560 с.
16. Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. – 744 с.

1.